

XVI SIMPOSI D'ETNOPOÈTICA DE L'ARXIU DE TRADICIONS DE L'ALGUER

MARGALIDA COLL LLOPART

Grup de Recerca en Etnopoètica de les Illes Balears (GREIB-UIB)

margacoll@hotmail.com

Els dies 18 i 19 de novembre de 2011 va tenir lloc a Sitges, a la seu del Grup d'Estudis Sitgetans (Espai Cultural Pere Stämpfli), la VII Trobada del Grup d'Estudis Etnopoètics (GEE) de la Societat Catalana de Llengua i Literatura / XVI Simposi d'Etnopoètica de l'Arxiu de Tradicions de l'Alguer, amb el tema «La recerca folklòrica: persones i institucions». La jornada es va iniciar el dia 18 a les 10 del matí i s'hi van presentar un seguit de comunicacions agrupades en quatre blocs temàtics: Dones i folklore, La tasca folklòrica al País Valencià, La tasca folklòrica a Catalunya i La tasca folklòrica a les Illes Balears. Durant el matí es presentaren les comunicacions corresponents al bloc temàtic «Dones i folklore» que van ser les següents: «Feminisme i folklore», de Montserrat Palau (Universitat Rovira i Virgili); «La dona catalana i els estudis folklòrics a principis del segle xx: recuperant les genealogies perdudes», de Laura Villalba Arasa (Universitat Rovira i Virgili); «Dona i folklore: apunts per a l'estudi del folklore compilat per dones a les primeries del segle XX», de Roser Ros (Tantàgora / Universitat Ramon Llull) i Dolors Llopart (Museu Etnològic de Barcelona); «L'aportació de les dones folklòriques a l'Arxiu de Tradicions Populars», de Carme Oriol Carazo (Universitat Rovira i Virgili); «Joana Vidal, folklòrica», de Joan Soler i Amigó. En el segon bloc temàtic, «La tasca folklòrica al País Valencià», s'hi van presentar les comunicacions següents: «La recerca etnopoètica del mestre i folklòric valencià Josep Bataller Calderón», d'Alexandre Bataller Català (Universitat de València); «Els folklòrics voluntariosos de Castelló», de Tomàs Escuder Palau (Grup d'Estudis Etnopoètics); «La recerca folklòrica: Joaquim G. Caturla i les seues rondalles», d'Anna Francés Mira i M. Jesús Francés Mira (Universitat d'Alacant); «Sara Llorens de Serra i l'Obra del Cançoner Popular de Catalunya: dades a propòsit d'unes *Llegendes alacantines inèdites*», de Joan Borja i Sanz (Universitat d'Alacant).

L'horabaixa es continuà amb la presentació dels següents materials elaborats pels membres del GEE: *Etnopoètica i territori: unitat i diversitat*, edició a cura de D. Escandell i M. J. Francés (Arxiu de Tradicions de l'Alguer/GEE), el volum d'Actes corresponent a la VI Trobada, que es va dur a terme a Eivissa (2011); *Repertori biobibliogràfic de la literatura popular catalana: el cicle romàntic*, a cura de Carme Oriol i Emili Samper (Tarragona: Publicacions URV) i *Literatura oral a Faió, Favara, Maella i Nonasp* de Carme Oriol, M. Sales i P. Navarro. Seguidament es va prosseguir amb la presentació del tercer bloc temàtic, «La tasca folklò-

rística a Catalunya», amb les comunicacions següents: «Josep M. Banús i Sans (1893-1972) i la seva aportació a la recerca reusenca», d'Agnès Toda i Bonet (Universitat Rovira i Virgili); «Sara Llorens i les llegendes de la Baixada a l'Infern», de Josefina Roma i Riu (Universitat de Barcelona); «Una mirada al folklore de l'Osona», de Xavier Roviró (GRFO); «Folkloristes excursionistes: el cas de Ramon Arabia i Solanas», de Mònica Sales (Universitat Rovira i Virgili) i «Petjades de cavall al Salt de la Núvia (Bigues)», de Joan Armangué (Universitat de Càller / Arxiu de Tradicions de l'Alguer / GREIB).

A la segona sessió de la trobada —dia 19 al matí— es va reprendre la presentació de les intervencions corresponents al quart i darrer bloc, «La tasca folklòrica les Illes Balears», on es van presentar les comunicacions següents: «Aportació de l'erudit i arxiver Estanislau de K. Aguiló i Aguiló als estudis folklòrics», de Tomàs Vibot Railakari (Grup de Recerca en Etnopoètica de les Illes Balears - UIB); «Folkloristes estrangers a les Illes Balears: a la recerca de l'exotisme?», de Caterina Valriu Llinàs (Grup de Recerca en Etnopoètica de les Illes Balears - UIB); «Mateu Obrador, folklorista», de Jaume Guiscafrè (Grup de Recerca en Etnopoètica de les Illes Balears - UIB); «La revista *Tresor dels Avis* i la tasca d'Andreu Ferrer i Ginard», de Margalida Coll Llompart (Grup de Recerca en Etnopoètica de les Illes Balears - UIB); «Andreu Ferrer i Ginard i les cançons que recollí a Menorca en 1927», de Natàlia Sans; «Un folklorista de Lluçmajor (Mallorca): Sebastià Cardell i Tomàs», de Miquel Sbert (Grup de Recerca en Etnopoètica de les Illes Balears); «Aproximació succincta a Francesc d'Albranca (Francesc Camps i Mercadal), metge i folklorista menorquí», de Pilar Arnau i Segarra (Universitat de les Illes Balears). En aquesta mateixa sessió i amb l'objectiu de donar a conèixer les institucions vinculades al folklore, hi hagué un acte de presentació de dues entitats: «La tasca de difusió de l'obra de Rafel Ginard Bauçà: la Casa Museu Pare Ginard» (Sant Joan, Mallorca), a càrrec de Carme Castells i de Joana M. Serra, i «La trajectòria de la Institució Pública A. M. Alcover (1999-2011)» (Manacor, Mallorca), a càrrec de M. Magdalena Gelabert. A continuació, es va celebrar l'assemblea anual del Grup d'Estudis Etnopoètics, en la qual s'elegí el tema per a la propera trobada: «Erotisme i tabús en l'etnopoètica», que es celebrarà el novembre del 2012 amb l'objectiu d'estudiar, analitzar i debatre un cabal important de materials etnopoètics sovint silenciats, oblidats o directament eliminats de reculls i estudis per qüestions de caràcter moral.

El Grup d'estudis Etnopoètics es va formar fa vuit anys amb la voluntat d'aglutinar els esforços dispersos en l'àmbit de l'etnopoètica i el folklore, i d'aquesta manera constituir un grup multidisciplinar que intercanviàs projectes i experiències. Així, el 7 d'octubre de 2004 va tenir lloc a la Universitat Rovira i Virgili de Tarragona una reunió preparatòria promoguda per Josep M. Pujol i Carme Oriol per a la constitució d'aquest grup.

Pel que fa a la difusió de la feina que es realitza, cada any se celebra una trobada amb caràcter rotatiu pels territoris de llengua catalana, d'aleshores ençà se n'ha feta una cada any amb un tema central entorn del qual es presenten comuni-

cacions. Posteriorment les comunicacions s'elaboren en forma d'article i es publiquen en un llibre d'actes. Els temes tractats en les diverses trobades han estat els següents: «La biografia popular. De l'hagiografia al *gossip*» (Tarragona, 2005); «Els gèneres etnopoètics. Competència i actuació» (Palma, 2006); «Folklore i romanticisme. Els estudis etnopoètics de la Reinaxença» (Alacant, 2007); «Illes i insularitat en el folklore dels Països Catalans» (L'Alguer, 2008); «Etnopoètica: incidència, difusió i comunicació en el món contemporani» (Montserrat, 2009); i «Etnopoètica i territori: universitat i diversitat» (Eivissa, 2010).